VEGYIANYAG HÍRLEVÉL

LEVEGŐ MUNKACSOPORT - MTVSZ, 2006. MÁRCIUS

A REACH BEVEZETÉSÉTŐL JELENTŐS HASZON VÁRHATÓ

Az Európai Bizottság februárban közzétett jelentése szerint a REACH bevezetése jelentős, több milliárd eurós költségmegtakarítást tesz lehetővé a környezetvédelem és az egészségügy területén.

JÓVÁHAGYTÁK A VEGYI ANYAGOKRA VONATKOZÓ NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁST

Nemzetközi megállapodást fogadtak el Dubaiban a vegyi anyagok szabályozásával kapcsolatban.

LEGINKÁBB MI FÉLÜNK A VACSORA KÖZBEN A VEGYI ANYAGOKTÓL!

Egy a teljes Európai Unióra kiterjedő vizsgálat szerint a magyarok félnek a leginkább az élelmiszerek vegyi anyag tartalmától.

LEJÁRT SZAVATOSSÁGÚ NÖVÉNYVÉDŐ SZEREK BEGYŰJTÉSE

A minisztérium sajtóanyaga szerint jól halad a veszélyes hulladéknak minősülő, lejárt szavatosságú, sok esetben évek óta betiltott növényvédő szerek ártalmatlanítása.

NAGY-BRITANNIÁBAN FELFÜGGESZTETTÉK A CIPERMETRINT

Nagy-Britanniában felfüggesztették rovarirtó cipermetrin kereskedelmét, mivel egy tanulmány szerint 2004-ben a peszticidszennyeződések száma 4-szeresére nőtt a korábbiaknak.

A REACH BEVEZETÉSÉTŐL JELENTŐS HASZON VÁRHATÓ

Az Európai Bizottság megbízásából készült tanulmány szerint a REACH bevezetésével legalább 150-500 millió euró takarítható meg 2017-ig. Az elkövetkező 25 évben összességében akár 100 milliárd euró egészségügyi haszon is várható (bár meg kell említeni, hogy a becslés szélső értékei jelentősen eltérnek). A számítás abból a feltételezésből vont le következtetéseket, hogy a REACH bevezetése a környezeti károk 10%-ának megelőzését tenné lehetővé, azonban a REACH erősítésével (pl. kötelező helyettesítés) a nyereség lényegesen nagyobb is lehet. Ez az összeg lényegesen magasabb a bevezetés következtében a vegyiparban fellépő költségeknek (11 év alatt 2,3 milliárd euró, ami az ágazat forgalmának 0,05% teszi ki).
A tanulmány teljes szövege angol nyelven itt érhető el.

(Euractive hírlevél)

JÓVÁHAGYTÁK A VEGYI ANYAGOKRA VONATKOZÓ NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁST

Százötven ország környezetvédelmi tisztségviselői széles körű megállapodást fogadtak el Dubaiban, amely nemzetközi szabványokat ír elő a vegyi anyagok termelésére vonatkozóan.
A Dubai Nyilatkozat néven kedden elfogadott megállapodás, amelynek létrejöttét az USA és az Európai Unió vezette csoportosulások közötti viták némileg nehezítették, az első kísérlet arra, hogy nemzetközi irányelveket határozzanak meg a vegyi anyagok fejlesztésére, kezelésére és címkézésére vonatkozóan. A megállapodást rendkívül fontos lépésként értékelte Klaus Töpfer, a tárgyalásokat szponzoráló ENSZ Környezetvédelmi Programjának igazgatója. Új ENSZ-Titkárságot hoznak létre a megállapodásban szereplő 280 indítvány megvalósításának ellenőrzésére. Ezen indítványoknak az országokra nézve nincsen törvényileg kötelező érvénye. A terv támogatására 10 millió amerikai dollár összegű alap felállításáról döntöttek a tanácskozó kormányok és szervezetek.
A megállapodás bírálói - köztük az Európai Unió és környezetvédelmi csoportok - szerint a Strategic Approach to International Chemical Management (SAICM) nevet viselő megállapodást hatástalanná tette az USA, Kanada, Ausztrália, Japán és Korea, mely országok küldöttségei elérték, hogy bizonyos, a vegyipari vállalatok érdekeinek ártó rendelkezések ne szerepeljenek a megállapodásban. Az USA kevesebb szabályozást szeretne. Az elmúlt 25 évben 40 ezer vegyi anyagot hagyott jóvá nyilvános felhasználásra, miközben Európa csak 10 ezret - nyilatkozta Charles Auer, az EPA mérgező anyagokkal foglalkozó szakértője. Az új vegyi anyagok többsége "zöldebb", mint azok, amelyeket helyettesítenek - tette hozzá Auer.
Az ENSZ adatai azt mutatják, hogy körülbelül 1500 új vegyi anyagot állítanak elő évente, ennyivel gyarapodik az a 80 ezres mennyiség, amelyet világszerte ma gyártanak. A következő 15 évben a volumen várhatóan 15 százalékkal nőni fog. Az anyagok közül sokat úgy forgalmaznak, hogy nem esnek át az egészségügyi kockázatokkal kapcsolatos teszteken, és címkézésük nem ad kellő felvilágosítást a biztonságos használatot illetően.

(Dow Jones Newswires - Dubai)

LEGINKÁBB MI FÉLÜNK A VACSORA KÖZBEN A VEGYI ANYAGOKTÓL!

Az Európai Unió Egészség és Fogyasztóvédelmi Főigazgatósága, valamint az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság reprezentatív felmérést végzett a 25 tagország lakosainak körében. A közvéleménykutatás a lakosság kockázatérzékelését mérte fel, elsősorban az élelmiszerekre koncentrálva. A felvetett kockázati tényezők közül a lakosság a környezetszennyezés esetleges hatásait tartotta a legjelentősebbnek (61%-uk mondta, hogy annak valószínűleg hatása van egészségi állapotára), de nem sokkal maradt el ettől a közlekedési balesetektől való félelem (51%). A lakosok valamivel több, mint 40%-a gondolta, úgy hogy a különböző fogyasztási cikkek és élelmiszerek egészségkárosító tulajdonságokkal bírhatnak.
A legtöbb embernek az élelmiszerekkel kapcsolatban általában pozitív dolgok jutnak az eszébe, gyakran említették az ízletességet (31%), élvezetet (29%), de az éhezést (27%) is. A magyar válaszadók esetén megfigyelhető volt az egészség (29%) és - a többi országhoz viszonyítva (átl. 2%) - a vegyi anyagok (5%) gyakori említése.
Amikor arra kérdeztek rá, hogy milyen veszélyeket rejthetenek az élelmiszerek, akkor a (magyar) válaszadók 16%-a (26%) az élelmiszermérgezést, 14%-a (23%) a vegyi anyagok hatását, 13%-a (3%) pedig az elhízást említette, 7% (4%) volt azoknak az aránya akik úgy gondolták, hogy az élelmiszerek semmilyen egészségügyi kockázatot nem jelentenek. A magyar lakosok - az uniós átlaghoz viszonyítva (7%) - kiemelten (28%-os arányban) tartanak az élelmiszeradalékoktól is.
Az egyes kockázati tényezők rangsorolásánál megfigyelhető volt, hogy a lakosok nem tettek lényeges különbséget az egyes kockázatok jelentősége között, de az megfigyelhető volt, hogy legjobban azoktól a tényezőktől aggódtak, amikre nem volt ráhatásuk (pl. élelmiszeripari/otthoni higiénia, növényvédő szermaradványok/egyéni érzékenység).
Az élelmiszervásárlási szokások tekintetében a magyarok az Unió többi lakosához hasonló fontosságot tulajdonítanak az egyes szempontoknak, talán a származási ország figyelembevétele említhető meg legnagyobb eltérésként (EU: 6%, Mo: 11%).
Arra a kérdésre, hogy kiben bízik a leginkább az élelmiszerekkel kapcsolatos kockázatokban, a legtöbben a fogyasztói csoportokat, az orvosokat és a kutatókat említették. Közepes bizalmi indexxel rendelkeztek az egyes hatóságok, viszonylag kevesen bíznak a média, az élelmiszeripar, a gazdálkodók és a kereskedők tanácsaiban.
A teljes tanulmány angol nyelven itt érhető el.

(Az Európai Unió hivatalos portálja)

LEJÁRT SZAVATOSSÁGÚ NÖVÉNYVÉDŐ SZEREK BEGYŰJTÉSE

A lejárt szavatosságú növényvédő szerek ártalmatlanítására hirdetett akcióban eddig 90 tonnát gyűjtött be, és 70 tonnát ártalmatlanított a feladat elvégzésére meghirdetett közbeszerzés nyertes konzorciuma. A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium (KVM) közleménye szerint a Design hulladékkezelő és szállító kft. és a CSEBER növényvédő-szeres göngyölegek visszagyűjtését koordináló szervezet Bács-Kiskun és Pest megyében a hulladékká vált növényvédő szerek begyűjtésével március 4-ig, az ártalmatlanítással pedig március végéig végzi.
A KVM huszonöt millió forintos kerettel indított akciót a begyűjtésre, mivel a lejárt szavatosságú, illetve a forgalomból már korábban kivont növényvédő szerek kockázatot jelenthetnek az egészségre és a környezetre is. A pályázati felhívás szerint

Bács-Kiskun és Pest megyében 102 tonna hulladékot kell begyűjtenie a konzorciumnak.
A lakosságnál elfekvő növényvédőszer-hulladék visszagyűjtését 5 városban hirdették meg. Kiskunfélegyházán 260, Baján 800, Kiskunhalason 130, Gödöllőn 770 kilogramm hulladék gyűlt össze. Kecskeméten március 3-4-én, a Design Kft. telephelyén várják a lakosságnál lévő lejárt szavatosságú növényvédő szereket.
A konzorcium április végéig Zala, Somogy és Veszprém megyében is elvégzi a Balaton védelme érdekében a természetben tartósan megmaradó szerves szennyezőanyagok, elsősorban régi növényvédő szerek begyűjtését és ártalmatlanítását, 21 tonna mennyiségig. Zala megyében is terveznek lakossági visszagyűjtési akciót, amelynek helyét és időpontját később határozzák meg.
Magyarországon az elmúlt 50 évben összesen mintegy 2,4 millió tonna növényvédő szert használtak fel, amelynek csaknem 20 százaléka a természetben tartósan megmaradó szerves szennyezőanyagot tartalmazó (ún. POP) készítmény volt. Az azóta már betiltott hatóanyagú készítmények alkalmazása az 1950 és 1975 közötti időszakra volt jellemző, az országban azonban mind a mai napig találhatóak lejárt szavatosságú, forgalomból kivont, vagy már nem is azonosítható növényvédő szerek, amelyek veszélyes hulladékká váltak.
Az akció időtartamára a hulladékká vált növényvédő szerek tulajdonosai átmenetileg lehetőséget kaptak, hogy ingyen és jogi következmények nélkül rendezzék a hulladékok sorsát, a program lezárása után azonban rendkívüli ellenőrzéseket tartanak a zöldhatóságok - áll a közleményben.

(MTI - Budapest)

NAGY-BRITANNIÁBAN FELFÜGGESZTETTÉK A CIPERMETRINT

Nagy-Britanniában felfüggesztették rovarirtó cipermetrin kereskedelmét, ezt a piretroidot elsősorban a birkák élősködői ellen használták. A hatóanyag különösen a vizi élőlényekre veszélyes, így nem csoda, hogy Anglia horgászai a lépést történelmi jelentőségű győzelemnek ítélték.

(Environmental News Daily)

Kérjük, hogy a hírlevéllel kapcsolatos észrevételeit, illetve le- és feliratkozási szándékát a következő e-mail címen jelezze: reach@levego.hu!

A vegyi anyag hírlevelet összeállította: Pál János

Készült a Levegő Munkacsoport és a Magyar Természetvédők Szövetsége vegyi anyag kampánya keretében.
Simon Gergely, Pál János (LMCS) & Dragos Tibor (MTVSZ)

További információ a témában:
www.mtvsz.hu/vallalat
www.levego.hu/vegyianyag
www.wwf.hu/detox